

Koll på lön 2022

En årlig och oberoende rapport om arbetet med lön i tider av förändring och snabb digital utveckling.

Inledning

Hur är det att arbeta med lön idag? Den frågan ställde vi på Visma för tredje året i rad i undersökningen Att arbeta med lön. Resultatet presenteras i rapporten Koll på lön, som i år är en webbsida. Vi följer upp tidigare undersökningar (2020 och 2021) och har kompletterat med en aktuell fråga om införandet av P27.

Pandemin är över, men nya utmaningar har tillkommit. Kriget i Ukraina, klimat- och energikris samt inflation påverkar oss alla. Cyberhoten har ökat och det blir allt viktigare att ha ett uppdaterat och framtidssäkert system. 90% av de attacker som sker beror på den mänskliga faktorn.

I år har vi valt att djupdyka i frågorna som handlar om kompetens och utveckling, digitalisering och stress. Vi ser att allt fler som jobbar med lön är stressade. Kanske skulle stressen minska om fler hade kommit längre med AI och digitala kollegor? Vi tittar även på hur många som deltar i kompetenshöjande utbildning och hur många som vill bli auktoriserade lönekonsulter.

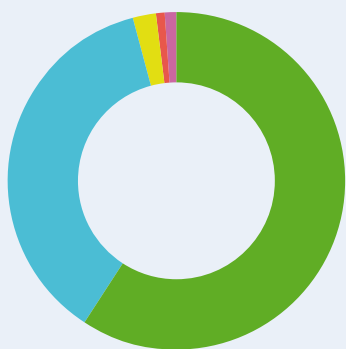
Innehåll

Arbeta med lön	4
Kompetens och utbildning	5
GDPR	8
P27	9
Stress	11
Digitalisering	13
Om rapporten	15

Arbeta med lön

Jobbar du med lön är du troligtvis mer tillfreds med din vardag än de flesta. För tredje året i rad visar vår undersökning att de som har valt att arbeta med lön är nöjda med sitt yrkesval. Hela 96% har svarat att de är mycket eller ganska nöjda. Mest nöjd med sitt yrkesval är den auktoriserade lönekonsulten.

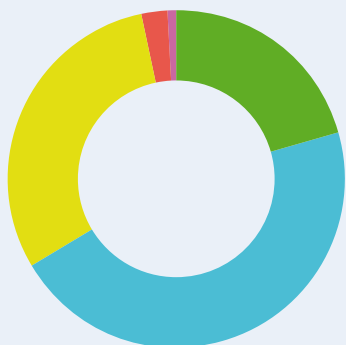

Hur känner du inför ditt yrkesval?

- 59,4% Ja, mycket nöjd
- 36,75% Ja, ganska nöjd
- 2,1% Nej, inte så nöjd
- 0,8% Nej, inte alls nöjd
- 1,1% Vet ej

En av de roligaste och mest utmanande sakerna med yrket är att man verkligen aldrig blir fullärd!

Att känna sig uppskattad på arbetsplatsen är en viktig pusselbit för att trivas. Därför är det inte så konstigt att majoriteten av de som svarat på enkäten ofta eller alltid känner sig uppskattade på jobbet.

Hur vanligt är det att du känner dig uppskattad på arbetsplatsen?

- 20,6% Alltid
- 45,9% Ofta
- 30,4% Ibland
- 2,3% Aldrig
- 0,8% Vet ej

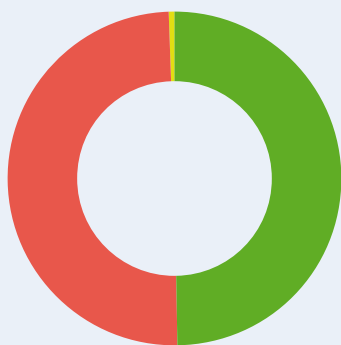

Kompetens och utbildning

Årets undersökning visar att kompetens och utbildning har positiva effekter på såväl stress som kunskap och nöjdhet. Regelbunden kompetensutveckling ger en högre nivå av nödvändig kunskap att hantera sitt lönesystem. Hög kunskap i lönesystemet ger i sin tur en lägre stressnivå. Vinsterna med kompetenshöjande utbildning är många, både utifrån ett employer branding- och arbetsgivarperspektiv. Duktiga lönekonsulter är hårdvaluta och det är svårt att hitta lönekompetens idag.

Auktoriserade lönekonsulter har större kunskap än samtliga andra yrkesroller i undersökningen, både vad gäller GDPR, P27 och det egna lönesystemet. Den regelbundna kompetensutveckling som krävs för att få behålla sin auktorisation verkar bidra till att det är lättare att hålla sig uppdaterad kring regelverk.

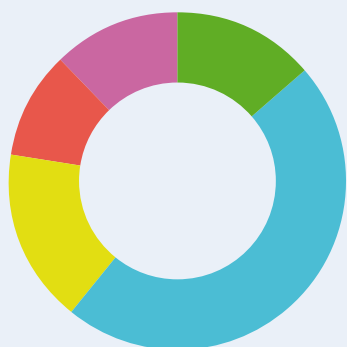
Många kommer in på området lön efter att ha arbetat med annat en period i sitt yrkesliv och kan därför sakna en formell utbildning. Rapporten visar att 50% av de som jobbar med lön har en formell utbildning på ett år eller mer.

Har du en formell utbildning (eftergymnasial utbildning > 1 år) inom lön?

- 49,9% Ja
- 49,7 Nej
- 0,4% Vet ej

Närmare 60% av de som har en formell utbildning på mer än ett år är lönekonsulter/ auktoriserade lönekonsulter.

Vilka roller har en formell utbildning?

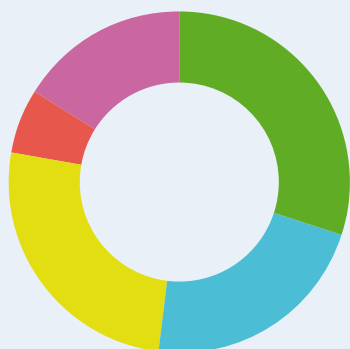
- **13,69%** Auktoriserad lönekonsult
- **47,15%** Lönekonsult
- **16,73%** Lön är endast en del av mina arbetsuppgifter
- **10,27%** Lönechef
- **12,17%** Systemförvaltare lön

Regelbunden utbildning ger effekt

Under 2021 och första halvan av 2022 blev ett hundratal personer auktoriserade lönekonsulter, enligt statistik från Srf Konsulterna. Totalt är drygt 700 lönekonsulter auktoriserade idag - och trenden är uppåtgående. Auktorisering innebär att man fortbildar sig och utvecklar sin kunskap, även i systemet man jobbar i. Som auktoriserad lönekonsult krävs regelbunden, årlig utbildning för att upprätthålla auktorisationen. Det är också en kvalitetsstämpel som stärker yrkesrollen och branschen i stort. Utöver en auktorisation finns förstås många andra sätt att hålla kunskaperna à jour, där deltagande i systemleverantörens återkommande kunddagar tillhör ett av de mest populära.

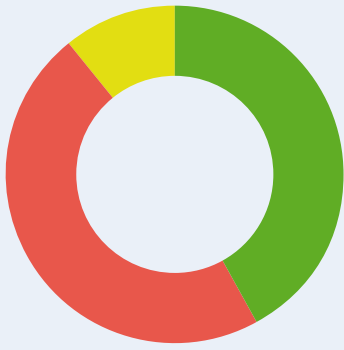
Samtidigt är 45% inte intresserade av att bli auktoriserad lönekonsult. Det skulle kunna bero på en kombination av okunskap kring hur det kan bidra till den egna utvecklingen och en utmaning att få arbetsgivaren att förstå vikten av utbildning. Naturligtvis kan det även ha en koppling till var man befinner sig i livet.

Högsta andelen auktoriserade lönekonsulter finns inom privat sektor. Inom den privata sektorn ingår outsourcingtjänster där det är viktigt att kvalitetssäkra de tjänster man säljer. Men vi ser även offentliga verksamheter som investerar i kunskap.

Hur ofta deltar du i kompetenshöjande utbildning?

- **30,1%** > 2 gånger per år
- **21,9%** 2 gånger per år
- **25,9%** 1 gång per år
- **6,2%** Varannat år
- **15,9%** < varannat år

Har du en plan för din kompetensutveckling (närmaste fem åren)?

- 42,2% Ja
- 47,3% Nej
- 10,6% Vet ej

Kriterier för att ansöka om auktorisation hos Srf Konsulterna:

- Minst sex års yrkeserfarenhet med arbetsuppgifter inom löneområdet.
- Examen från validerad YH-utbildning (omfattande minst 300 poäng) eller motsvarande och tre års yrkeserfarenhet inom löneområdet.
- Vara auktoriserad via FAR och flytta sin auktorisation till Srf Konsulterna.

Det sker mycket förändringar i både lagar, avtal, pensioner etc. Stor del av arbetstiden går till att hålla sig uppdaterad om förändringar som påverkar lönearbetet.

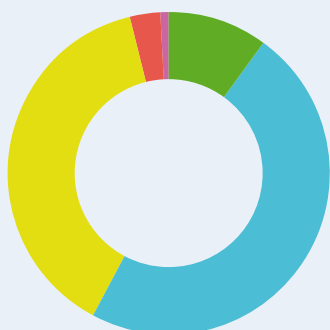

GDPR

Ett fortsatt svårt område att greppa

Trots att många arbetsgivare satsar på utbildningar inom GDPR och dataskyddslagen är det ett fortsatt svårt område att greppa. Omkring 40% har begränsad eller mycket liten kunskap om GDPR. Rapporten visar att auktoriserade lönekonsulter har mest kunskap inom området. Trots att lönekonsulter dagligen hanterar personuppgifter finns det ofta stöd inbyggt i lönesystemen, vilket kan fungera som en trygghet och förklara varför inte fler känner att de har stor kunskap.

För den som vill slipa på kunskaperna kring GDPR finns en hel del kurser och stöd att ta del av. Srf Lönsam, Srf Konsulternas samverkansgrupp med de svenska lönesystemleverantörerna, har till exempel tagit fram en [branschkod för GDPR](#) i löneprocessen.

På vilken nivå har du kunskap om GDPR?

- 10% Jag har mycket stor kunskap om GDPR
- 47,8% Jag har stor kunskap om GDPR
- 38,4% Jag har begränsad kunskap om GDPR
- 3% Jag har mycket lite/ingen kunskap om GDPR
- 0,8% Vet ej

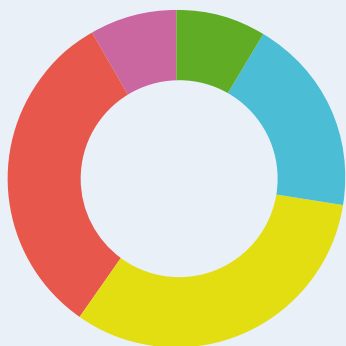
Vilka uppgifter kan man ta bort när. Vågar inte ta bort något om det skulle behövas längre fram.

P27

Svårt hålla sig ajour om införandet

En ny fråga i årets undersökning handlar om P27. Majoriteten av de som svarat upplever att det är svårt att hålla sig uppdaterad om införandet av P27.

Hur väl har du lyckats hålla dig à jour om införandet av P27 (den nya betalinfrastrukturen för bankerna)?

- 8,7% Mycket bra
- 18,9% Bra
- 32,1% En del
- 32,1% Inte alls
- 8,1% Ej aktuellt

Att se över företagets/organisationens rutiner och betalningsprocesser är viktigt inför den nya nordiska betalningsinfrastrukturen, P27 Nordic Payment, som är under uppbyggnad och där de första svenska migreringarna planeras under perioden 2022-2024.

P27 har fått sitt namn från projektets mål som är att förbättra och förenkla betalningar för Nordens ca 27 miljoner invånare. Infrastrukturen för betalningar kommer att ersätta de olika betalningssätten som finns idag. Företag ska istället skicka sina filer direkt till respektive bank. P27 ägs av Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, OP Financial Group, SEB och Swedbank.

Migreringen av de svenska bankernas betalplattform leds av en transformationskommitté inom Bankföreningen. På deras webbsida finns en sida med [Frågor & Svar för företag](#) där ett avsnitt handlar om Löner, pensioner och bidrag.

Vad kan ett systemstöd göra?

För att se och hålla koll på hur långt lönesystemleverantören kommit med systemanpassningar och vilka banker som finns anslutna idag finns en bra sammanställning på [Svensk Bankinfrastrukturs webbsida](#). Att hålla sig uppdaterad om anpassningar är ett viktigt steg i förberedelserna inför P27.

Inom Visma har AutoPay utvecklats för att förenkla betalningsrutinerna inom **lön** och **ekonomi**. En smart och sömlös integration som automatiserar manuella steg innan betalningar skickas till banken. Vilket gör det väldigt mycket enklare i alla steg och med mindre risk för att det blir fel. Skickar företaget idag en KI-fil med löneutbetalningar till banken? AutoPay kan redan nu ersätta filen för de som arbetar i Agda PS och HR-plus och på så sätt göra företaget redo för införandet av P27.

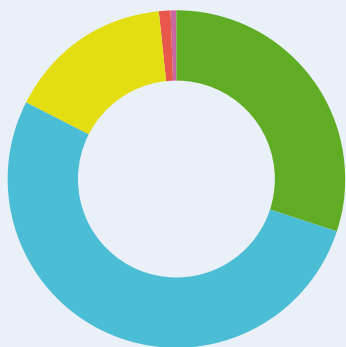
Vi har en väldigt mycket säkrare hantering med AutoPay. Det är smidigt och jag tycker kontrollen är bättre än tidigare. Vi har hela attestflödet i systemet och skickar direkt därifrån, vi slipper spara ner bankfilen och hämta upp den vid inläsning till banken.

Stress

Stressen fortsatt stor

Trots stor nöjdhet med yrkesvalet fortsätter stressen att vara hög. Undersökningen visar att det inte är någon skillnad i upplevd stress mellan de som arbetar i privat och offentlig sektor. Andelen ofta stressade har ökat konstant under de tre åren vi har gjort undersökningen.

Är du stressad på grund av jobbet?

- 30,2% Ofta
- 52,4% Ibland
- 15,9% Sällan
- 1,1% Aldrig
- 0,4% Vet ej

Begränsad möjlighet till återhämtning

Positiv stress kan ibland få oss att prestera bättre är kortvarig och är oftast ofarlig. Den kan göra att vi fokuserar bättre på en uppgift, ger oss extra energi så vi blir alerta. Den negativa stressen är oftast långvarig och uppstår när vi inte får möjlighet till återhämtning.

Stress i sig är inte skadligt, så länge det finns tid till återhämtning. I en undersökning om Semester som utfördes av Visma under våren 2022 svarade 36% att de inte hade möjlighet att ta ut 4 veckors ledighet i rad.

Att lönekörningen till stor del styr när semestern kan tas ut är vanligt när man arbetar med lön. Dock svarar över 50% att allt jobb som skulle ha utförts under ledigheten väntar när de är tillbaka. En liten ökning från 2021. Avsaknaden av vikarier eller kollegor som utför arbetet skiljer sig dock stort mellan privat och offentlig sektor. I privata företag uppger hela 60% att de får jobba ikapp efter semestern. I kommuner, regioner och myndigheter är det nödvändigt för 25%. Hur påverkar det återhämtningen och hälsan på lång sikt?

Återhämtning är nödvändigt för att må bra och orka prestera. Vila och sömn är en form, aktiviteter som ger energi och ork en annan. Under perioder med hög arbetsbelastning slarvar vi ofta med den viktiga återhämtningen. Det är då stressen blir farlig och allt mer påtaglig, sömnen sämre och det är lätt att hamna i en ond spiral som blir svår att bryta på egen hand. Särskilt vid arbete hemifrån.

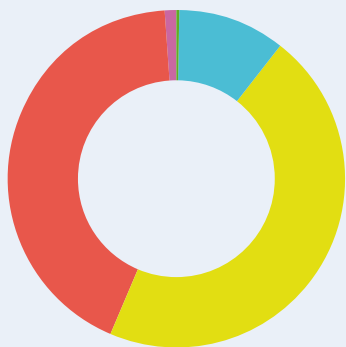
Även om jag inte ångrar mitt yrkesval så önskar jag att det inte begränsade privatlivet så mycket som det gör hos oss.

Digitalisering

Yrkesroll i förändring

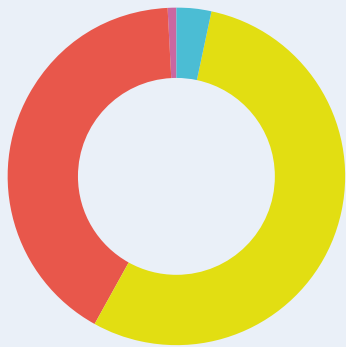
Nu är det dags att en gång för alla, på allvar, slå hål på myten om att de som arbetar med lön är fyrkantiga och förändringsobenägna. Det är en engagerad yrkeskår som fortsatt är mycket positiv till förändring trots tuffa år med snabba regelförändringar under pandemin. Hela 88% anser att förändring är mycket bra och ganska bra. En liten ökning sen förra året.

Hur förhåller du dig till förändring?

- **0,4%** Förändring är mycket jobbigt
- **10,4%** Förändring är ganska jobbigt
- **45,6%** Förändring är ganska bra
- **42,7%** Förändring är mycket bra
- **0,9%** Vet ej

Att arbeta med lön har gått från en stor del manuellt arbete till mer automatiserade processer. I alla fall när det kommer till lönesystemet. Det finns ingen anledning att hålla fast vid arbetsuppgifter som dagens teknik kan utföra både snabbare, säkrare och bättre. Nya arbetssätt kan förenkla och effektivisera arbetet så att mindre tid behöver läggas på felkorrigeringar. Automatiserade processer minskar risken för att göra fel och kan ta bort delar av den negativa stressen i det dagliga arbetet.

Är du orolig för att digitaliseringen, dvs robotar/maskiner/datorer ska ta över jobbet?

- 0% Ja, mycket orolig
- 3,6% Ja, ganska orolig
- 54,6% Nej, inte särskilt orolig
- 41% Nej, inte alls orolig
- 0,8% Vet ej

Går det för långsamt med införandet av AI och robotiserade uppgifter inom lönearbetet? Majoriteten, 95%, är inte alls eller inte särskilt oroliga för att robotar/maskiner/datorer ska ta över jobbet. Här finns istället en förväntan och spänning inför vad som är på gång, när man läser undersökningens fria kommentarer. Trots det har endast 21% "digitala kollegor" idag.

Nästan alla jobb ändrar karaktär med tiden. Även om förändring är en förutsättning för utveckling så möter den ibland motstånd. Ny teknik kan ibland skapa osäkerhet och bör introduceras väl.

Som användare är det viktigt att kunna sitt systemverktyg och hålla sig uppdaterad om nya releasers innehåll. Främst för att kunna nyttja all funktionalitet som utvecklas och erbjuds. Men också för att få insikt i hur man själv kan effektivisera sina och organisationens processer med hjälp av systemstödet. Hänger man inte med här är det annars lätt att utvecklingen blir jobbig och att det var bättre förr.

För de som vill ha inspiration finns det inom branschen digitala lönepionjärer i olika forum och nätverk som generöst delar med sig av sina erfarenheter.

Eftersom den digitala utvecklingen bara går snabbare och snabbare önskar jag få mer kunskap och förståelse för den digitala delen av mitt arbete. Det känns ofta som om man ligger ett eller två steg efter.

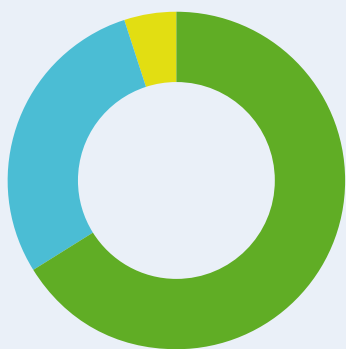
Om rapporten

Så tog vi fram rapporten

Rapporten bygger på webbenkäten "Att arbeta med lön" och offentliga uppgifter, besvarad av 529 personer som arbetar med lön oavsett lönesystem i Sverige. Bland dessa finns olika roller representerade, såsom lönekonsulter, systemförvaltare och lönechefer.

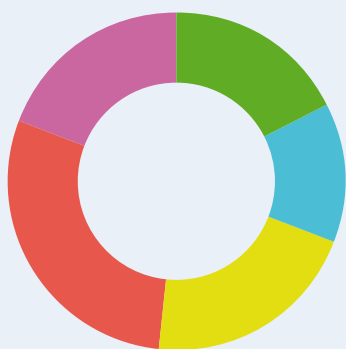
Undersökning genomfördes under perioden april - juni 2022 och delades i egna kanaler samt via riktade, delade inlägg på LinkedIn. Tre av tio uppgav att de använder ett annat lönesystem än de som Visma erbjuder.

Vilka har svarat på undersökningen?

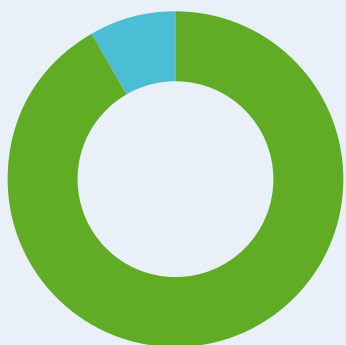
Vilken sorts organisation arbetar du i?

- 66,2% Privat företag
- 28,9% Kommun/region/myndighet
- 4,9% Annan verksamhet

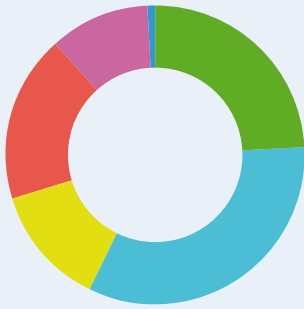
Hur många anställda har verksamheten?

- 17,6% < 100
- 13,4% 101 - 250
- 20,8% 251 - 1000
- 29,1% 1001 - 5000
- 19,1% > 5001

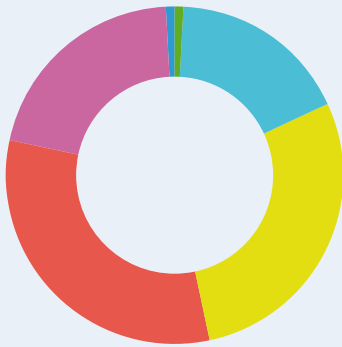
Kön?

- 91,7% Kvinna
- 8,3% Man
- 0% Annat

Vad är din roll?

- 24,2% Lön är endast en del av mina arbetsuppgifter
- 33,3% Lönekonsult
- 13% Auktoriserad lönekonsult
- 18% Systemförvaltare lön
- 11% Lönechef
- 0,6% Jag jobbar inte med lön

Ålder?

- 0,9% <25 år
- 17,2% 25-35 år
- 28,7% 36-45 år
- 31,8% 46-55 år
- 20,6% 56-65 år
- 0,8% >65 år

Lyssna på podden om rapporten

Missa inte Visma Enterprise Talks avsnitt 1 som djupdyker i frågor från rapporten. Lyssna på www.visma.se/enterprise/talks.

Tidigare rapporter

Vill du läsa föregående års rapporter? Då kan du ladda ner dem längst ner på rapportsidan www.visma.se/koll-pa-lon.